

References

1. Borisenko, V. K. (1994). Wedding customs and ceremonies. Vinnitsa : NCC Fate, 1994, 217-227. [In Ukrainian].
2. Volosatih, O. (2008). Musical and Drama Theater of right-bank Ukraine of the first half of the XIX century in the context of interethnic cultural ties and artistic trends of the era. Extended abstract of candidate's thesis. [in Ukrainian].
3. Gnatyuk, Ya. S. (2010). Ukrainian Cordocentrism in the Conflict of Mythologies and Interpretations. Ivano-Frankivsk: Symphony Forte [in Ukrainian].
4. Gorbenko, N. V. (2012). Reflection of the peculiarities of the Ukrainian mentality in the national advertising. Kyiv : Millennium. Bulletin of the State Academy of Leaders of Culture and Arts: Sciences. magazine, 1, 86-88 [in Ukrainian].
5. Gritsenko, P. Y. (1994). The main features dialect of the Podillyaю Podillya. Collection of articles. Vinnytsya: NCC6 74-83. [in Ukrainian].
6. Lesya Ukrainka Beauty of Ukraine, Podolya! Access mode: <http://www.ukrlit.vn.ua/lib/ukrainka/ydn9u.html> [in Ukrainian].
7. Makarchuk, S. A. (2004). Ethnography of Ukraine. Lviv : Svit. Access mode: http://www.ebk.net.ua/Book/history/makarchuk_eu/part5/502.htm [in Ukrainian].
8. Song riches of Yavdokha Zuykha (1968). Song of Yavdokha Zuykha. [Ordering, introduction and notes V. A Yuzvenko, M. T. Yatsenko; editing and arrangement of sheet music Z. I. Vasilenko; responsible editor O. I. Dey]. K. : Scientific Opinion, 8-27. [in Ukrainian].
9. Yavdokha Zuykha's songs. (1965). K.: Scientific Opinion. Access mode: <http://proridne.com/Ukrainian%20national> [in Ukrainian].
10. Statsenko, N. S. (1994). Ethnographic study of Podillya. Podillya. Collection of articles. K. : NSC "Fate", 7-33. [in Ukrainian].
11. Tancyura, G. T. (1968). Yavdokha Zuykha (biographical sketch). Songs of Yavdokha Zuykha. K.: Naukova dumka, 757-780 [in Ukrainian].
12. Shevchenko, L. I. (2002). Mentality in the Discourse of Intellectualization of the Literary Language. Actual Problems of Ukrainian Linguistics: Theory and Practice. Collection of articles. K.: Publishing and printing center "Kyiv University", 5, 29-41 [in Ukrainian].

УДК 7.03'06:069.5]:[061.27:7

*Афтаназів Вероніка Вікторівна,
магістр, студентка кафедри
мистецтвознавчої експертизи
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв
veronika@zenkogallery.com*

**ВІЗУАЛЬНІ ОБРАЗИ ТВОРІВ СУЧАСНОГО ОБРАЗОТВОРЧОГО
МИСТЕЦТВА ЯК ЗВ'ЯЗОК МІЖ КОНЦЕПЦІЄЮ І СПРИЙНЯТТЯМ
ГЛЯДАЧА (НА ПРИКЛАДІ ПРОЕКТУ LOVE CONTEMPORARY)**

Мета дослідження полягає у вивченні та аналізі роботи українського фонду Zenko Foundation, а також його підрозділу Zenko Gallery. У статті здійснено комплексний аналіз концепції, запропонованої для даної виставки. Дослідження проведено на прикладі проекту Love contemporary, який був організований Zenko Gallery. Робота показує взаємозв'язок між

художником, куратором та глядачем. **Методологічною** основою є комплексний аналіз соціокультурних та мистецтвознавчих структурних моделей. Автор спирається на сучасні методологічні положення у сфері формування громадської думки у контексті вивчення дуалістичної моделі: митець-глядач. Семіотичний підхід визначає дослідження контемпорального мистецтва як нової форми у вітчизняній образотворчості. Діалектичний метод допомагає зрозуміти ступені раціонального у пропонованій концепції, де домінування реалістичного змінюється на символічне сприйняття. Також використовується метод схематизації та моделювання аналітичними знаннями. **Наукова новизна** полягає в розширенні уявлень щодо ролі приватних фондів у сфері мистецтва та їхнього впливу на соціокультурне поле держави. Досліджено, що на сучасному етапі культурних процесів, що відбуваються в Україні, важливою є посередницька функція куратора між митцем і глядачем. Куратор виступає ретранслятором головної ідеї виставки через слово – концепцію для неї, котра, своєю чергою, приходиться на допомогу відвідувачу в сприйнятті контемпорари арту. У результаті зроблено **висновок**, що роль кожного із зазначених об'єктів має своє значення у побудові загальної концепції і стає невід'ємною частиною головного дійства, тобто, власне, проекту. З появою більшої кількості різноманітних культурних подій у широкого кола глядачів підвищується інтерес до сучасного українського мистецтва та національної культури.

Ключові слова: фонд, сучасне мистецтво, художник, куратор, глядач, концепція для виставкових проектів.

Афтаназив Вероника Викторовна, магістр, студентка кафедри історії мистецтва та культурології Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв

Визуальные образы произведений современного изобразительного искусства как связь между концепцией и восприятием зрителя (на примере проекта Love contemporary)

Цель исследования заключается в изучении и анализе работы украинского фонда Zenko Foundation, а также его подразделения Zenko Gallery. В статье проводится комплексный анализ концепции предложенной для данной выставки. Исследование осуществлялось на примере проекта Love contemporary, который был организован Zenko Gallery. Данная работа показывает взаимосвязь между художником, куратором и зрителем. **Методологической** основой является комплексный анализ социокультурных и искусствоведческих структурных моделей. Автор опирается на современные методологические положения в сфере формирования общественного мнения в контексте изучения дуалистической модели: художник-зритель. Семіотический подход определяет исследования контемпорального искусства как новой формы в отечественной изобразительности. Диалектический метод помогает понять степени рационального в предлагаемой концепции, где доминирование реалистического меняется на символическое восприятие. Также используется метод схематизации и моделирования аналитическими знаниями. **Научная новизна** заключается в расширении представлений о роли частных фондов в сфере искусства и их влияния на социокультурное поле государства. Доказано, что на современном этапе культурных процессов, происходящих в Украине, важна посредническая функция куратора между художником и зрителем. Куратор выступает ретранслятором главной идеи выставки через слово – концепцию для нее, которая, в свою очередь, приходит на помощь посетителю в восприятии контемпорари арта. В результате сделан **вывод**, что роль каждого из указанных объектов имеет свое значение в построении общей концепции и становится неотъемлемой частью главного действия, то есть, собственно, проекта. С появлением большего количества разнообразных культурных событий у широкого круга зрителей повышается интерес к современному украинскому искусству и национальной культуре.

Ключевые слова: фонд, современное искусство, художник, куратор, зритель, концепция для выставочных проектов.

Aftanaziv Veronika, master, National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts

Visual images of contemporary artworks as a link between the concept and perception of the viewer (based on the Love contemporary project)

Purpose of Article. The purpose of this research aims to study and analyze the work of Zenko Foundation (Ukraine) and its subdivision Zenko Gallery. The article provides a comprehensive analysis of the concept proposed for this exhibition. The research was conducted in the example of the project Love contemporary, which was organized by Zenko Gallery. This work shows the relationship between the artist, the curator and the viewer. **Methodology.** The methodological basis of the article is a comprehensive analysis of social, cultural and art structural models. The author uses contemporary methodological provisions in forming public opinion in the context of dual model based on the artist and the viewer. The semiotics approach defines the research of contemporary art as a new form in domestic representativeness. The dialectical method helps to understand the degree of rationality in the proposed concept, where the dominance of the realistic approach is changing to symbolic perception. The method of schematization and modeling with analytical knowledge is also used. **Scientific Novelty.** The research novelty is in expanding the ideas about the role of private funds in art and their influence on social and cultural environment in the state. Relationship of the topic with scientific programs. This work is a continuation of other research about Zenko Foundation experience. The article is dedicated to the issues of communication processes between exhibition visitors and artists, more precisely their works of art. It has been proven that during the current stage of cultural processes happening in Ukraine the intermediary function of curator between the artist and the audience is vital. Curator serves as a rebroadcaster of the exhibition's main idea through word, a concept for it. This, in its turn, helps the visitor to perceive contemporary art. **Conclusions.** As a result, we conclude that the role of each of these objects has its value in building a general concept and becomes an integral part of the main action, that is, in fact, the project. With the emergence of more diverse cultural events in a wide range of viewers, the interest in contemporary Ukrainian art and national culture increases.

Key words: fund, contemporary art, artist, curator, viewer, concept for exhibition projects.

Проблематика комунікативного процесу між відвідувачами виставок і художниками вкрай важлива на даному етапі культурного розвитку та культурних процесів, що відбуваються в Україні. Проблема, що вивчається, полягає у сприйнятті глядачем суті сучасного мистецтва. Цей діалог можливий без втручання когось зі сторони, і тоді в ньому фігурують тільки шанувальник мистецтва та безпосередньо його творець. Можливий також за допомогою концепції виставки на пропозицію куратора, яка є тим мостом, що єднає глядача і художника. Куратор виконує багато різноманітних функцій, одна з яких – посередницька функція між художником та відвідувачем експозиції. Так само він поєднує в собі функції організатора, мистецтвознавця та менеджера. Куратор з'єднує роботи митців в один великий твір, який постає перед глядачем у формі цілісного проекту. У даній статті розглядатиметься саме посередницька функція куратора, яку він реалізує через концепцію виставки.

Актуальність теми полягає в тому, що за результатами низки мистецтвознавчих та культурологічних досліджень, глядач, який відвідує виставку, не залишиться задоволеним після перегляду сучасного мистецтва, якщо: не відчує, що саме мав на меті сказати автор, не зрозуміє глибини твору мистецтва і не матиме наповненості після знайомства з сучасним мистецтвом. При цьому роль концепції для виставки відіграє одну з головних ролей саме для відвідувача. Завдяки ретельно прописаному концепту, а краще відеозверненню, людині легше зрозуміти мету і завдання, які ставив перед собою художник. Легше пояснити, чому зображено саме те, що ми бачимо, та як поєднуються між собою на перший погляд взагалі, здавалося б, непоєднані роботи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про актуальність обраної теми статті. Слід згадати дослідження таких мистецтвознавців та культурологів, як О. Авраменко, Г. Вишеславський, Н. Горова, О. Сидор-Гібелінда, О. Роготченко, В. Сидоренко, О. Чепелик та інших.

У розвідці Наталії Ніколайчук «Роль композиційного мислення в сприйнятті візуальної культури та мистецтва» досліджувалося композиційне мислення людини, яке може позитивно трансформувати негативні, руйнівні тенденції розвитку суспільства в позитивні, життєдайні гуманістичні традиції вічного порядку. Можливе єднання людей через пізнання світової культури і образотворчого мистецтва [4, 216 – 217].

У вступній статті Олексія Роготченка до книги «Пластична анатомія у контексті розвитку сучасної вітчизняної образотворчості» головним завданням було полегшення сприйняття мистецьких творів «зсередини», починаючи від ідей, а також уточнення розуміння побудови малюнка, пластики тіла та правильного чи спеціально неправильного його зображення [15, 283].

У дослідженні Марини Юр «Поліморфізм художньої мови сучасного мистецтва» вивчались експоновані на виставках твори, художня мова яких стала виразом нової «предметності» з множинністю її значень. Сучасне мистецтво віддзеркалює соціальні, політичні та інші зміни у суспільстві, тому митці користуються різними засобами виразності, запозиченими з різних видів мистецтва, внаслідок чого з'являється синтетична за складом художня мова. Поліморфізм художньої мови сучасного мистецтва пов'язаний з новою пластичною системою моделювання, зі збільшеними інформативною та комунікативною функціями. Завдяки цьому художня мова виступає як своєрідний «транслятор» значень і смислів, закладаючи основи формування нової точки зору глядача на світ у цілому [18, 287].

У матеріалі Оксани Чепелик «Рушійні засади культурного і світоглядного контексту доби» досліджується проект Оксани Чепелик «Колайдер», який представляла Media Art Lab Kyiv (куратори Наталя Манжалій, Людмила Моцюк) у співпраці з Front Pictures у в рамках Паралельної програми Першої Київської міжнародної бієнале сучасного мистецтва. Це – робота, що включає елементи науки, урбанізму, історії та новітніх технологій, в ній детально описується концепція проекту [17, 275].

Мета статті полягає в аналізі концепції виставки у сфері мистецтва на прикладі роботи фонду Zenko Foundation та його підрозділу Zenko Gallery.

У даному матеріалі автор досліджує:

- напрямки роботи фонду Zenko Foundation та його підрозділу Zenko gallery;
- на прикладі виставки Love contemporary розглядає реалізовану кураторську роботу, а саме концепцію цієї виставки;
- висвітлює зв'язок між словесним та візуальним образом мистецьких творів.

Виклад основного матеріалу. Фонд Zenko Foundation був заснований у 2015 році Зенком Афтаназів. Головною місією арт-інституція декларує підтри-

мку, просування та розвиток сучасного українського мистецтва та культури України [8].

Пріоритетними напрямками роботи Zenko Foundation є:

- виставкова програма українського сучасного мистецтва у масштабних національних та міжнародних проектах;
- підвищення інтересу широкого кола глядачів до українського сучасного мистецтва в Україні та за її межами;
- міжкультурні колаборації у сфері культури та мистецтва;
- освітня діяльність у сфері культури через поширення та надання у відкритий доступ друкованих видань та он-лайн матеріалів про вітчизняних художників та мистецькі процеси України;
- видавнича програма, метою якої є підвищення інформованості вітчизняної і зарубіжної аудиторії про український арт-процес.

Основний арт-простір фундації міститься на території готельного комплексу Корона у Татарові. З метою культурної децентралізації українського сучасного мистецького руху Zenko Foundation підтримує мистецькі проекти у різних містах України [9].

Включення проектів українського сучасного мистецтва у культурні події є одним із завдань інституції. Zenko Foundation вважає, що мистецтво має виходити за межі виставкового простору музеїв та галерей. Із цією метою фонд підтримує залучення контемпорального арту до культурних подій, які не пов'язані із виставковим простором безпосередньо.

2017 року фундація взяла участь у фестивалі класичної музики Lviv Moz Art, підтримавши включення об'єктів сучасного мистецтва до прем'єрного показу опери «За межі міфу. Амазонки», який відбувся 22 серпня 2017 року. Куратором виступила Дар'я Кольцова. Оперна вистава відбувалася у місті Львові в доволі незвичному приміщенні – старому трамвайному депо [14].

Zenko Foundation реагує на соціальні проблеми суспільства і вважає дієвим привернення уваги широкого загалу до таких проблем за допомогою соціально спрямованих мистецьких акцій та проектів. Фонд підтримує вибрані проекти, які містять мистецьку складову та індивідуальні мистецькі ініціативи, спрямовані на підвищення рівня соціальної відповідальності українців або привернення уваги до важливих проблем нашого суспільства.

За сприяння фонду було організовано мистецьку акцію, яка спрямована на привернення уваги громадськості до значимої пам'ятки архітектури та її реконструкції. Мова йде про костел Пречистого Серця Ісуса, який був побудований у дев'ятнадцятому столітті. Він є в числі найцікавіших пам'яток неоготичної архітектури України і розташований в Чернівцях. Проект Довіра має на меті привернути увагу суспільства до настільки значущої пам'ятки архітектури. До широкого загалу прийде усвідомлення важливості проблеми і відтак можливі подальші кроки, зокрема фінансування за допомогою волонтерів та спонсорів. До цієї акції настоятель собору отець Станіслав намагався зібрати пожертви на реставрацію, але все було марно. Проект відкрився 11 серпня 2017 року. Куратором проекту виступив Тарас Полатайко. Акцію організував центр

сучасного мистецтва «BUNKER» за підтримки Zenko Foundation. У стінах храму була встановлена інсталяція Роберта Саллера «TRUШТ» [10].

Міжнародне соціально-культурне співробітництво є вкрай важливим, саме тому фонд виступив партнером прем'єри опери Джакомо Пуччіні «Флорія Тоска». Вона відбулася 31 березня в Києві в Національному театрі опери та балету України ім. Тараса Шевченка. Прем'єра приурочена до 25-річчя встановлення дипломатичних відносин між Україною та Італійською Республікою та до 60-річчя Римського договору [6].

Zenko Foundation вважає необхідним сприяти професійному розвитку вітчизняних кураторів, художників та молоді, яка хоче проводити дослідження та працювати у галузі культури. Цього навчального року фонд підтримав своєю стипендією одного студента з Українського католицького університету. Він буде навчатися за спеціальністю «Культура» на гуманітарному факультеті [11].

На даний період часу фонд реалізував вісім проектів. Для повного розкриття теми статті була вибрана виставка Love contemporary, яка експонувалася в Музейно-виставковому центрі «Музей історії міста Києва» з 2 березня по 2 квітня 2017 року. Виставка була представлена підрозділом Zenko Foundation – Zenko Gallery [5].

Zenko Gallery, створена 2016 року як експериментальний майданчик, що дає можливість творчого самовираження для митців, які ще не встигли отримати публічного визнання, але мають самобутній світогляд та виразну техніку. Діяльність галереї в Україні спрямована на пошук нових талантів серед молодих українських художників та кураторів. Також завданням галереї є представлення робіт українських митців на міжнародних і українських арт-ярмарках та аукціонах [7].

Zenko Gallery представляє власні проекти, які експонуються в різних містах України. Окрім виставкової діяльності галерея проводить он-лайн-роботу, публікуючи звітність проведених арт-проектів із залученням як власних, так і міжнародних медійних платформ [1].

У проектах, які організовують фонд та галерея, до співпраці залучаються арт-куратори. Усі сучасні проекти складаються з двох взаємопов'язаних, взаємодоповнюючих частин: текстової та візуальної. Відвідувач виставки зазвичай сприймає візуальні образи без будь-якої допомоги ззовні. А коли мова йде про знайомство з самою експозицією, представленими в ній експонатами та розумінням кураторської ідеї, на допомогу приходять концепція вистави. Завдяки їй досвідчений глядач так само, як і глядач-початківець, має змогу відчути поданий художній образ через прописаний словами текст куратора виставки, її ідеолога. Але вкрай важливе вірне словесне відображення художнього твору. Далеко не всі твори потребують якогось пояснення. Частіше вони самодостатні, і концепція тільки трохи спонукає шанувальника мистецтва до більш глибокого розуміння змісту побаченого під час виставки. У багатьох творах тексти оприлюднених концепцій повністю відображають те, що хотіли показати митці у творчому процесі. Це приклад вірно побудованого комунікативного процесу між образотворчим мистецтвом і сучасною людиною.

Для виставки Love contemporary концепцію запропонувала і реалізувала незалежний куратор Юлія Нужи́на. Ідея полягала в тому, що в рамках одного проекту були зібрані українські художні пари. Це був форум представників вітчизняного сучасного мистецтва різних поколінь. У виставці брали участь 15 пар вітчизняного контемпорарі арт. Єдиним митцем без пари був Роман Жук. Інсталяція художника зустрічала відвідувачів проекту на вході у музей [2].

Спільним завданням для митців було розкриття ними у власній творчості такої категорії як «любов». Другим завданням – питанням до учасників стала відповідь художників на питання: чи є «любов» рушійною силою у сучасному суспільстві, чи здатна ця категорія впливати на самоідентифікацію людини, і як вона впливає на розвиток суспільства загалом?

Учасники проекту дають відповіді на ці питання, діляться своїми роздумами про кохання та його існування і значення в епоху «суспільства споживання» – за допомогою живопису, інсталяції, фото та відео – арт [13].

Кохання є однією з фундаментальних тем у світових культурі та мистецтві. Вірно писав відомий філософ Еріх Фромм, що сучасна культура і суспільство витрачають енергію на вивчення тільки тих речей, за допомогою яких можна здобути визнання та фінанси. Любов, котра не приносить ніякої матеріальної користі, є «примхою» в теперішньому світі. Також Фромм наголошував, що той, хто любить по-справжньому якусь одну людину, любить весь світ [3].

Тому проект Love contemporary пропонував представникам новітнього українського мистецтва висловитися про кохання як про одну з основних рушійних сил буття. Коли людина закохана в неї з'являється зацікавленість у єднанні з навколишнім світом, з'являється повага до життя та почуття ідентичності. Наразі в Україні вкрай важка політико-економічна ситуація, тому на думку куратора проекту просто необхідно було згадати про так звані «вічні цінності». Серед них якраз і є любов, яка лежить в основі людського існування [12].

У рамках виставки відбувся вечір мелодекламації Рими и ритми: Spring edition. Подія відбувалася 24 березня 2017 року у Музейно-виставковому центрі «Музей історії міста Києва». Вечір мелодекламації поєднав у собі три види мистецтва: сучасне українське мистецтво: живопис, відео-арт та інсталяцію, музику і поезію. Ці види мистецтва поєдналися і настільки доповнили один одного, що в виставкових залах панувала повна гармонія. Відвідувачі побачили яскраве поєднання української поезії – слова, з мистецтвом візуального образу. Існування слова – багатозначної одиниці – надзвичайно важливе для соціального, культурного, комунікативного та естетичного життя суспільства.

За музикальний супровід відповідало тріо музикантів з проекту Bandura Style: мультиінструменталіст Максим Бережнюк (дудук, сопілка, дрімба), перкусіоніст Валентин Богданов (джембе), бандурист Ярослав Джусь (бандура). Поезії читали Оксана Боровець, Олена Герасим'юк, Тетяна Кисельчук, Таня-Марія Литвинюк, Анна Малігон, Олександра Шалина. Поети і музиканти відтворили справжній перфоманс з мелодики віршованого ритму і звуку, що підкреслив емоційний і смисловий зміст поезії. Завершила вечір лірика Світлани Сімошенко [16].

Наукова новизна полягає в розширенні уявлень щодо ролі приватних фондів у сфері мистецтва та їхнього впливу на соціокультурне поле держави. Дана робота є продовженням наукових праць, що досліджують досвід фонду Zenko Foundation.

Висновок. Підсумовуючи все вищевикладене, робимо висновок, що комунікативні процеси є важливими в культурному житті сучасного суспільства. Вірно подана куратором виставки текстова програма відіграє важливу роль у сприйнятті та розумінні глядачем контемпорарі арту, зокрема, та цілої експозиції загалом. Потрапляючи у світ мистецтва, відвідувач отримує можливість змінити свій погляд на існуючу дійсність і навіть змінити своє ставлення до різних життєвих ситуацій в культурно-комунікативному просторі. Комунікацію необхідно проводити не лише за допомогою образотворчого мистецтва, але також звертатися до театру, кіно, моди та інших заходів в області культури. З появою більшої кількості різноманітних культурних подій у широкого кола глядачів підвищується інтерес до сучасного українського мистецтва та національної української культури.

Література

1. Веб портал Artsy.net [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.artsy.net/zenko-gallery>
2. Виставка 15 закоханих пар митців відкриється в Музеї історії Києва // Art Ukraine. 2017. Режим доступу до ресурсу: http://artukraine.com.ua/n/vistavka-15-zakokhanikh-par-mitciv-vidkriyetsya-v-muzei-istorii-kiyeva/#.WcDHwGVGKb_
3. Еріх Фромм. Мистецтво любові: Дослідження природи любові. – Мінськ, 1990.
4. Ніколайчук Н. Роль композиційного мислення в сприйнятті візуальної культури та мистецтва // МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія: Зб. наук. пр. з мистецтвознав. і культурології / Ін-т проблем сучас. мистец. Нац. акад. мистец. України; Редкол.: В.Д. Сидоренко (голова), О.О. Роготченко (гол. ред.), А.О. Пучков (заст. голови) та ін. – К.: ФЕНІКС, 2012. – Вип. 8. – 216-217 с.
5. Офіційний сайт музейно-виставкового центру «Музей історії міста Києва» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.kyivhistory-museum.org/uk/vystavkovyi-proekty/art-proekt-love-sontemporary.html>
6. Офіційний сайт Національної опери України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.opera.com.ua/afisha/floriya-toska-0>
7. Офіційний сайт фонду КультАура [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://cultprostir.ua/ru/news-single/roman-minin-i-nazar-bilyk-predstavlyat-ukrainu-na-yarmarke-art16-v-london>
8. Офіційний сайт фонду Zenko Foundation [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zenkofoundation.com/about/>
9. Офіційний сайт фонду Zenko Foundation [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zenkofoundation.com/projects/>
10. Офіційний сайт фонду Zenko Foundation [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zenkofoundation.com/proekty-pri-podderzhke-zf/robert-saller-predstavil-proekt-v-chernovitskom-kostele-2/>
11. Офіційний сайт фонду Zenko Foundation [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zenkofoundation.com/news/zenko-foundation-predostavil-stipendialnuyu-podderzhku-studentu-uku/>

12. Офіційний сайт фонду Zenko Foundation: виставка Love contemporary [Електронний ресурс]. 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://zenkofoundation.com/projects/vystavka-love-contemporary-v-kieve/>
13. Фонд Zenko Foundation: Love contemporary: каталог, Київ: ArtHuss, 2017.
14. Офіційний сайт LvivMozArt [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://mozart.lviv.ua/event/beyond-the-myth-amazons>
15. Роготченко О. Пластична анатомія у контексті розвитку сучасної вітчизняної образотворчості // МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія: Зб. наук. пр. з мистецтвознав. і культурології / Ін-т проблем сучас. мистец. Нац. акад. мистец. України; Редкол.: В.Д. Сидоренко (голова), О.О. Роготченко (гол. ред.), А.О. Пучков (заст. голови) та ін. – К.: ФЕНІКС, 2012. – Вип. 8. – 283 с.
16. Худолій М. У музеї історії Києва відбудеться вечір мелодекламації // Інформаційна агенція культурних індустрій [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://i-pro.kiev.ua/content/u-muzeyi-istoriyi-kiyeva-vidbudetsya-vechir-melodeklamatsiyi>
17. Чепелик О. Рушійні засади культурного і світоглядного контексту доби // МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія: зб. наук. пр. з мистецтвознав. і культурології / Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України ; редкол. : В.Д. Сидоренко (голова), О.О. Роготченко (гол. ред.), А.О. Пучков (заст. голови) та ін. – К. : Фенікс, 2013. – Вип. 9. – 275 с.
18. Юр М. Поліморфізм художньої мови сучасного мистецтва // МІСТ : Мистецтво, історія, сучасність, теорія : зб. наук. пр. з мистецтвознав. і культурології / Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України ; редкол. : В.Д. Сидоренко (голова), О.О. Роготченко (гол. ред.), А.О. Пучков (заст. голови) та ін. – К. : Фенікс, 2013. – Вип. 9. – 287 с.

References

1. Web portal Artsy.net. Retrieved from <https://www.artsy.net/zenko-gallery> [in English].
2. Exhibition of 15 couples of artists in love will be opened at the Museum of Kyiv History. (2017). Art Ukraine. Retrieved from http://artukraine.com.ua/n/vistavka-15-zakokhanikh-parmitciv-vidkriyetsya-v-muzei-istorii-kiyeva/#.WcDHwGVGKb_ [in Ukrainian].
3. Erikh Fromm. (1990). The Art of Love: An Investigation of the Nature of Love. Minsk. [in Russian].
4. Nikolaichuk Nataliia. (2012). The role of composing thinking in the perception of visual culture and art. MIST, vyp. 8, 216-217 s. [in Ukrainian].
5. Museum of Kyiv History. Retrieved from <http://www.kyivhistorymuseum.org/uk/vystavkovi-proekty/art-proekt-love-sontemporary.html> [in Ukrainian].
6. National opera of Ukraine. Retrieved from <https://www.opera.com.ua/afisha/floriya-toska-0> [in Ukrainian].
7. KultAura foundation. Retrieved from <https://cultprostir.ua/ru/news-single/roman-minin-i-nazar-bilyk-predstavyat-ukrainu-na-yarmarke-art16-v-london> [in Ukrainian].
8. Zenko Foundation. Retrieved from <http://zenkofoundation.com/about/> [in Russian].
9. Zenko Foundation. Retrieved from <http://zenkofoundation.com/projects/> [in Russian].
10. Zenko Foundation. Retrieved from <http://zenkofoundation.com/proekty-pri-podderzhke-zf/robert-saller-predstavil-proekt-v-chernovitskom-kostele-2/> [in Russian].
11. Zenko Foundation. Retrieved from <http://zenkofoundation.com/news/zenko-foundation-predostavil-stipendialnuyu-podderzhku-studentu-uku/> [in Russian].
12. Zenko Foundation: exhibition Love contemporary. (2017). Retrieved from <http://zenkofoundation.com/projects/vystavka-love-contemporary-v-kieve/> [in Russian].
13. Zenko Foundation: Love contemporary. (2017). Exhibition catalog. [in Ukrainian].
14. LvivMozArt. Retrieved from <http://mozart.lviv.ua/event/beyond-the-myth-amazons> [in Ukrainian].
15. Rohotchenko O. (2012). Plastic anatomy in the context of the development of contemporary national art. MIST, vyp. 8, 283 s. [in Ukrainian].

16. Khudoliy M. (20. 03. 2017). An evening of melodeclamation will be held at the Museum of Kyiv History. Information agency of cultural industries. Retrieved from <http://i-pro.kiev.ua/content/u-muzeyi-istoriyi-kiyeva-vidbudetsya-vechir-melodeklamatsiyi> [in Ukrainian]

17. Shepelyk O. (2013). The driving forces of the cultural and ideological context of the day. MIST, vyp. 9 [in Ukrainian].

18. Yur M. (2013). Polymorphism of artistic language of contemporary art. vyp. 9 [in Ukrainian].

УДК 94 (477.86) «11/12»:738.4:338.3

*Білик Олена Віталіївна,
здобувач ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»*

ПОХОДЖЕННЯ ГАЛИЦЬКИХ ПЕРЕГОРОДЧАСТИХ ЕМАЛЕЙ

Метою дослідження є вивчення та доведення достовірності виробництва хрестів з перегородчастими емаллями в давньому Галичі в другій половині XII ст. **Методологія дослідження** полягає в застосуванні мистецтвознавчого, аналітичного та компаративного методів досліджень, що дозволило на підставі аналізу мистецтвознавчої та археологічної джерельної бази виявити подібності та відмінності у виготовлених ювелірних та реліквійних виробках давньоруських майстрів, знайдених на території Галицької землі. **Наукова новизна** дослідження полягає в залученні до мистецтвознавчого аналізу невідомих раніше творів ювелірного мистецтва, на основі аналізу яких встановлено існування в Галичі в XII ст. самобутньої художньої школи з виробництва сакральних виробів у техніці перегородчастих емалей. **Висновки.** В результаті проведеного дослідження встановлено, що налагодження виробництва хрестів-енколпіїв у Галицькому князівстві припадає на середину XII ст., коли галицькі майстри оволоділи однією з найскладніших ремісничих спеціальностей – склоробством, що підтверджується археологічними розкопками. Це дозволило перейти від використання візантійських смальт до місцевого виробництва емалей, впроваджуючи нове трактування сакральних творів. Знахідки галицьких хрестів з перегородчастими емаллями переконливо засвідчують про розквіт емальовальної справи в давньому Галичі в другій половині XII ст.

Ключові слова: археологія, Галицько-Волинська земля, емаль, енкалпійон, колт, мистецтво, хрест.

Билик Елена Виталиевна, соискатель ГВНЗ «Прикарпатский национальный университет имени Василия Стефаника»

Происхождение галицких перегородчатых эмалей

Целью исследования является изучение и доведение достоверности производства крестов с перегородчатой эмалью в древнем Галиче во второй половине XII в. **Методология исследования** заключается в применении искусствоведческого, аналитического и сравнительного методов исследований, что позволило на основании анализа искусствоведческой и археологической источниковой базы выявить сходства и различия в изготовленных ювелирных и реліквійных изделий древнерусских мастеров, найденных на территории Галицкой земли. **Научная новизна** исследования заключается в привлечении к искусствоведческому анализу неизвестные ранее произведения ювелирного искусства, на основе анализа которых установлено существование в Галиче в XII в. самобытной художественной школы по производству сакральных изделий в технике перегородчатой эмали. **Выводы.** В результате проведенного исследования установлено,